

† DANIEL

PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOPUL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI,
LOȚIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL,
PREACUCERNICULUI CLER
ȘI PREAIUBIȚILOR CREDINCIOȘI
DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA HRISTOS-DOMNUL NOSTRU,
IAR DE LA NOI PĂRINTEȘTI BINECUVÂNTĂRI

*„Vă binevestesc vouă bucurie
mare, care va fi pentru tot poporul;
Că vi S-a născut azi Mântuitor,
Care este Hristos Domnul”*

(Luca 2, 10 - 11)

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,*

A stăzi, Biserica binevestește pentru tot poporul *bucuria cea mare* a Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, *Izvorul bucuriei depline și netrecătoare* (Cf. Ioan 17, 13).

Sărbătoarea Nașterii Domnului este sărbătoare mare a bucuriei, la care participă cerul și pământul, după cum prevestea Psalmistul zicând: *„Să se veselească cerurile și să se bucure pământul... de fața Domnului, că vine...!”* (Psalmi 95, 11-12). Creația întreagă participă la această *bucurie negrăită*, întrucât ea este regăsirea bucuriei pe care au trăit-o Adam și Eva în Rai, înainte de a cădea în neascultare și înstrăinare de Dumnezeu. Din momentul în care protopărinții

noștri au păcătuit și au fost alungați din Rai, lumea a devenit „o vale a jeluirii”, cum o numește psalmistul David (Cf. *Psalmi* 83, 6)¹. Însă, prin smerită ascultare, Fecioara Maria a născut, ca om, pe Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul omenirii. De aceea, ea este numită „bucuria și împăcarea lumii”; „De tine se bucură, ceea ce ești plină de dar, toată făptura (creația)..., din care Dumnezeu S-a întrupat și Prunc S-a făcut...”, se spune în cărțile noastre liturgice (Liturgia Sfântului Vasile cel Mare, *Axionul*).

Sfinții Părinți ai Bisericii au meditat adânc asupra înțelesului Tainei Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos și au tâlcuit apoi în dogme ale credinței și în cântări liturgice lumina spirituală care se revarsă din taina iubirii lui Dumnezeu pentru lume, arătată în Nașterea lui Hristos.

Cântările Sărbătorii Nașterii Domnului ne arată că **întruparea sau înomenirea lui Dumnezeu-Cuvântul, din Fecioara Maria, are ca scop ridicarea omului pământesc, stricat prin păcat și moarte, la viața cerească, nesticăcioasă și veșnică:**

„Cerul și pământul astăzi s-au unit, născându-Se Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit și omul la ceruri s-a suit. Astăzi este văzut cu trup pentru om Cel din fire nevăzut”².

„Pe cel după chip și asemănare văzându-l Iisus stricat din pricina călcării poruncii, plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pantecele Fecioarei fără schimbare, ca într-însul să înnoiască pe Adam cel stricat”³.

Hristos Domnul, Care S-a născut, ca om, în peștera din apropierea Betleemului, este Fiul Cel veșnic al lui Dumnezeu, Cel în Care, prin Care și pentru Care au fost făcute cerul și pământul, adică întreg universul, lumea nevăzută a mulțimilor de îngeri

---

¹ Monahul TEOCLIT DIONISIATUL, „Maica Domnului în teologia și innografia Sfinților Părinți”, traducere de Cristina Rogobete și Adrian Marinescu, Editura Bizantină, București, 2002, p. 156.

² Mineiul pe Decembrie, Nașterea Domnului, 25 decembrie, Vecernie, Litie, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 434.

³ *Ibidem*.

și lumea văzută a mulțimilor de stele. Acest adevăr îl mărturisesc Sfinții Apostoli, mai ales Sfântul Apostol Pavel și Sfântul Apostol Ioan.

Astfel, Sfântul Apostol Pavel, în *Epistola către Coloseni*, spune despre Hristos: „**Întru El** au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut **prin El** și **pentru El**” (Coloseni 1, 16). Iar Sfântul Apostol Ioan Evanghelistul ne spune că: „Toate **prin El** (Hristos) s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. **Întru El** era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o” (Ioan 1, 3-5).

Fericitul Augustin († 430) descrie taina Nașterii Domnului, în cuvintele următoare: „Fiu al lui Dumnezeu **născut din Tată, fără mamă, Fiu al Omului, născut dintr-o mamă, fără tată**: El, marea vedere a îngerilor și micuț în vederea oamenilor; Cuvântul, Dumnezeu Cel mai înainte de toți vecii, făcut trup la timpul hotărât de El; Făcătorul soarelui și făcut trup sub soare; rânduind, din sânul Tatălui, tot mersul veacurilor și dăruind, din sânul mamei Sale, sfințire acestei zile mari; rămânând în sânul părintesc, deși iese din el; înțelept mai presus de orice cuvânt și copil ca înțelepciune; **umplând lumea și stând culcat în iesle; conducând stelele și alăptându-se de la pieptul mamei**; atât de mare, ca Dumnezeu și, atât de mic, ca rob, fără ca această smerenie să micșoreze cu ceva grandoarea Sa, nici ca această grandoare să copleșească în vreun fel smerenia. (...) El nu S-a închis deloc sub veșmântul unui trup micuț, primit din sânul unei Fecioare, ci, continuând a împărtăși îngerilor înțelepciunea Sa, ca hrană, ne îngăduie nouă să gustăm cât de bun este Domnul”⁴.

Faptul că lumea văzută și nevăzută a fost creată **prin Fiul**, înseamnă că Fiul este Mijlocitorul între Dumnezeu Tatăl și lumea

---

⁴ FERICITUL AUGUSTIN, *Sermo*, 187, 1; trad. G. Humeanu, *Les plus beaux sermons de S. Augustin*, t. 3, Paris, 1934, pp. 51-52; citat în art. „Noël”, în: *Dictionnaire de spiritualité*, t. XI, Beauchesne, Paris, 1982, col. 387.

creată, adică, prin El, lumea își împlinește rostul ei de a fi lumină creată și podoabă de frumusețe a iubirii lui Dumnezeu, pentru Fiul și pentru toți oamenii.

În limba română, cuvântul „*lume*” conține ideea de lumină (din latinescul *lumen* = lumină), iar în limba greacă, cuvântul „*cosmos*”, adică *lume, univers*, conține ideea de podoabă, de frumusețe. Lumea a fost creată prin Fiul deoarece, prin El, cerul și pământul trecător se vor preface în *cerul nou și pământul nou* despre care vorbește cartea Apocalipsei (cap. 21, 1).

Faptul că lumea nevăzută a îngerilor și lumea văzută sau cosmosul întreg au fost create pentru Fiul, înseamnă că lumea este dar al Tatălui, către Fiul, pentru ca Fiul, întrupându-Se în lumea creată, să o lumineze spiritual, să o sfințească prin jertfa Sa și să o aducă pe aceasta, ca dar al Fiului, către Dumnezeu-Tatăl, adică să facă din ea dar de mulțumire, o Euharistie a toată existența, oferită lui Dumnezeu-Tatăl, și să-i învețe pe oameni să mulțumească lui Dumnezeu „pentru cele pe care le știm și pe care nu le știm; pentru binefacerile cele arătate și nearătate”⁵. De ce să mulțumească? Pentru ca omul, care crede în Fiul, să primească un dar și mai mare, și anume viața veșnică.

Întrucât lumea a fost creată din dragostea lui Dumnezeu pentru oameni, iar omul a fost numit stăpân peste tot pământul (Cf. Facerea 1, 28), ne revine responsabilitatea pentru întreaga natură, care trebuie mereu cultivată ca dar al lui Dumnezeu, pentru noi și pentru generațiile viitoare.

Părintele Dumitru Stăniloae spunea, în acest sens: „*Natura nu-și îndeplinește rolul ei fără om, sau printr-un om care lucrează contrar ei. Prin coruperea, sterilizarea și otrăvirea naturii, omul face imposibilă existența sa și a semenilor săi. Astfel, natura nu este numai condiția existenței omului singular, ci și a solidarității umane. Natura apare într-un*

---

⁵ *Liturghier*, Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur, Rugăciunea Sfintei Jertfe (Anaforaua), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012, p. 172.

mod cu totul clar ca mediul prin care omul poate face bine sau rău semenilor săi, dezvoltându-se sau ruinându-se el însuși din punct de vedere etic sau spiritual"⁶. Între creație și Creator, între dar și Dăruitor există o *legătură de viață*, pe care Sfânta Scriptură o descrie ca fiind: „*legământul veșnic dintre Mine (Dumnezeu) și pământ și tot sufletul viu din tot trupul ce este pământ*” (Facerea 9, 16). Dacă noi consumăm totul și degradăm totul din natură (creație), dovedind lipsă de respect sau nerecunoștință față de Creator și nepăsare față de darurile primite de la El, ce transmitem generațiilor viitoare? *Binecuvântare sau poluare? Pământ lucrat și sfințit sau pământ degradat și pustiit?* Totuși, putem transmite generațiilor viitoare și bogăție și înțelepciune, dacă gândirea noastră este creatoare de valori, iar voința noastră este promotoare a coresponsabilității și a cooperării practice la nivel național și planetar.

Iubiți credincioși și credincioase,

La Taina Nașterii lui Hristos participă cerul și pământul, steaua și peștera, orașul și pustia: „*Betleeme, pregătește-te, cetate a Sionului, cântă! Bucură-te, pustie, care ai vestit de mai înainte bucuria; că steaua merge înainte în Betleem, vestind pe Hristos, Cel ce vine să Se nască; și peștera primește pe Cel întru totul neîncăput, iar ieslea se împodobește, ca să primească Viața cea veșnică*”⁷. „*Ce vom aduce Ție, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare din făpturile zidite de Tine mulțumire aduce Ție: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunarea, pământul peștera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara. Dumnezeule, Cel ce ești mai înainte de veci, miluiește-ne pe noi!*”⁸ Mântuitorul Iisus Hristos Se naște în peșteră, în interiorul pământului, ca să sfințească

---

⁶ Pr. prof. dr. Dumitru STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol I, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1997, ediția a doua, p. 223.

⁷ *Mineiul pe Decembrie*, ziua 20, Utrenia din 23 decembrie, Stihovă, p. 327.

⁸ *Mineiul pe Decembrie*, Nașterea Domnului, 25 decembrie, Vecernie.

și pământul. Desigur, El a venit în lume ca să sfințească mai ales sufletul și trupul omenesc, născându-Se ca om din Fecioara Maria.

Iisus S-a născut în peșteră ca într-o biserică de sub pământ, iar apoi a fost așezat în iesle ca într-un altar de binecuvântare a pâinii.

Betleem înseamnă în limba Sfintei Scripturi „*casa pâinii*”. Iisus Cel născut în peșteră ca om, și așezat în iesle este *pâinea cerească* oferită oamenilor ca hrană în *Sfânta Euharistie*. Deci, sfințirea omului prin hrănirea lui cu Trupul și Sângele lui Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, este *înțelesul adânc al tainei punerii sau culcării pruncului Iisus în iesle*. De aceea, icoana Nașterii Domnului în peșteră se află permanent la *Proscomidiar*, unde se pregătesc darurile (pâinea și vinul) pentru Sfânta Euharistie.

Nașterea Domnului aduce mare bucurie și binecuvântare celor ce veghează. Iisus Se naște în peșteră și este culcat într-o iesle, noaptea, pe când dormeau locuitorii Betleemului. La marginea orașului se află în stare de veghe doar păstorii oilor. Acestor oameni simpli și veghetori li se arată cete de îngeri întru lumină și cântare (Cf. Luca 2, 8-13), ca ei să vadă cum Dumnezeu schimbă pe cele smerite în slavă, iar singurătatea lor o preface în bucurie. Oameni din afara orașului sunt chemați să devină cei dintâi prieteni ai familiei sărace și străine, pe care Dumnezeu o binecuvântează prin nașterea Fiului Său ca om pentru mântuirea oamenilor. Magi de la Răsărit, de la distanțe mari, vin să vestească iudeilor că, tocmai în țara lor, S-a născut un Prunc-Rege de Care depinde mersul astrelor. Darurile împărătești oferite Pruncului sărac, născut într-o peșteră și culcat în iesle, au fost aduse de departe, dintr-o țară străină, pentru a arăta iubirea lui Dumnezeu pentru Pruncul născut din Mamă săracă, neajutorată de cei de aproape, de același neam. De aceea, Sfântul Ioan Evanghelistul spune: „Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit” (Ioan 1, 11).

Astăzi, când foarte adesea iubirea sau bunătatea din inimi este înlocuită cu răutatea sau nepăsarea, când faptele bune se împuținează, iar cele rele se înmulțesc, când puțini oameni se îmbogățesc, iar foarte mulți sărăcesc, **Evanghelia Nașterii lui Hristos-Domnul ne cheamă pe noi, creștinii, care purtăm numele**

lui Hristos, la multă rugăciune și priveghere, la multă responsabilitate și multă lucrare a faptelor bune. Părinții veghează la leagănul copiilor, dascălii veghează la educarea tinerilor, profesorii veghează la formarea studenților, medicii veghează la vindecarea bolnavilor, conducătorii înțelepți veghează la bunul mers al cetății, iar preoții veghează la mântuirea sufletelor credincioșilor.

*Dacă am sărăcit material, să avem grijă să nu ne pierdem și ultima bogăție care ne-a rămas: **bogăția sufletului, adică dreapta credință și bunătatea inimii, milostenia, prietenia și omenia.** Să păstrăm și să înmulțim comoara cea mare și sfântă a Bisericii și virtuțile strămoșești: credința și speranța, iubirea și dărnicia.*

Bunătatea inimii sau bogăția spirituală a sufletului nostru se arată în cuvinte și fapte. Într-o vreme în care, foarte adesea, *cuvântul folosit în public rănește mai mult decât vindecă, creează mai multă confuzie decât comuniune, seamănă mai multă dezbinare decât unitate,* suntem chemați să înlocuim răutatea și sărăcia sufletului egoist cu bunătatea și bogăția sufletului generos pe care le aduce în suflet credința vie în Dumnezeu și legătura cu El prin rugăciune și veghe (atenție) sporită.

Dreptmăritori creștini,

Întrucât rugăciunea este izvor de bucurie, de sănătate și mântuire, să priveghem la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2013 spre 1 ianuarie 2014, să înălțăm rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu în anul 2013 și să-I cerem ajutorul Său în toată lucrarea cea bună și foloșitoare pe care o vom săvârși în anul nou 2014. Amintim aici că anul viitor, 2014, a fost declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept *An omagial al Sfintei Spovedanii și al Sfintei Împărtășanii și An comemorativ al Sfinților Martiri Brâncoveni* în Patriarhia Română. Se are astfel în vedere importanța Sfintei Spovedanii și a Sfintei Împărtășanii pentru viața Bisericii lui Hristos și pentru experiența duhovnicească a fiecărui creștin.

De asemenea, împlinirea a 300 de ani de la moartea martirică a Sfântului Voievod Constantin împreună cu cei patru fii ai săi, Sfinții Constantin, Ștefan, Radu, și Matei, și cu Sfântul Ianache sfetnicul reprezintă un prilej de evlavioasă evocare a jertfelniciei Sfinților Martiri Brâncoveni și de prețuire a moștenirii cultural-spirituale brâncovenești.

Dorim ca lumina sfântă a Sărbătorilor Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Anului Nou și Botezului Domnului să vă aducă tuturor pace și sănătate, bucurie și ajutor, pentru a trăi viața ca dar al lui Dumnezeu, cultivat prin credință și fapte bune!

Tuturor vă adresăm urările tradiționale „Sărbători fericite!” și „La mulți ani!”

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, cu părintești binecuvântări,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Daniel', written in a cursive, flowing style.

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române